

که آن زمان (با دلایل ایدئولوژیک و فرهنگی خودش) داشت، حمایت از سینمای کودک را در سرلوحه کارش قرار داده بود. در آن دهه سینمای کودک تقریباً سردمدار جذب مخاطب، فروش و نمایش موفق در مقابل بقیه فیلم‌ها بود؛ عملاً این امکانی بود که بیشتر از جانب دولت در اختیار این گونه فیلم‌ها گذاشته شده بود. بعداً اگر آن تسری پیدا کرد، طبعاً سینمای کودک از این مرحله ضرر به نسبتاً شدیدی خورد. ضمن این که با شدن فضا به خصوص در دوران دوم خرداد، تنوع ژانرهای دیگر تسری پیدا کرد و بیشتر شد، به خصوص فیلم‌های اجتماعی و بعضاً سیاسی یا فیلم‌های کمدی نقاد توانستند جای فیلم‌های سینمای کودک را پر کنند و طبعاً به همان دلیل سینمای کودک نزول جدی پیدا کرد و آن اعتبار دهه ۶۰ و اوایل دهه ۷۰ خودش را از دست داد تا جایی که امروز تقریباً دیگر جایگاه یک سینمای مرده را دارد که بطور تنفس مصنوعی زنده نگه داشته‌اندش. به همین دلیل، شاید بر مبنای تعریف و سلطه‌ای که سرمایه بیشتر پیدا کرد، طبعاً این فیلم‌ها که ظرفیت کمتری برای جلب تماشاگر داشتند، به حاشیه ارکان رانده شدند. یک تعریف غلط هم وجود داشت که همه فیلم‌های بچه‌ها باید در طول ساعات روز نمایش داده شود. این هم توجیهی می‌شد برای سینماداران که فیلم‌های کودک را به سانس‌های مرده هدایت کنند و خود این هم باعث شد فیلم‌هایی که تا اندازه‌ای پتانسیل جذب تماشاگر را داشتند، آن پتانسیل را از دست بدهند.

**آموزش و پرورش چگونه؟
نقش نهادهایی مثل
آموزش و پرورش را
در این افول چگونه
ارزیابی می‌کنید؟
آیا اگر این نهادها**

**به‌عنوان حامی و مشتری جدی وارد
میدان می‌شدند، امروز وضعیت سینمای
کودک متفاوت بود؟**

اصولاً آموزش و پرورش از همان ابتدای ورود و تأثیر بر عرصه فیلم‌سازی بیشتر از آن که نقش همراهی، کمک‌کننده و مساعدت داشته باشد؛ نقش یک مانع را داشت. شاید سلطه بیشتر تفکرات واپس‌گرا و به‌شدت ایدئولوژیک که در فضای تصمیم‌گیری آموزش و پرورش به خصوص در عرصه سینما بودند، باعث می‌شدند که تقریباً همه فیلم‌هایی که اقبال عمومی بیشتری یافته بودند و پتانسیل عرضه بیشتر به مخاطب را داشتند، بلااستثنا از جانب آموزش و پرورش گذاشته شوند. در آن زمان که آموزش و پرورش می‌توانست اجازه دهد دانش‌آموزان به شکل دسته‌جمعی و گروهی بیایند و نمایش فیلم‌ها را ببینند، این تصمیم‌گیری بسیار شدید و سختگیرانه بود و معمولاً در قریب به اتفاق موارد فیلم‌های موفق را در بر نمی‌گرفت و فیلم‌هایی را شامل می‌شد که عملاً فیلم‌های بی‌خاصیتی بودند و هیچ گونه جذابیتی هم برای تماشاگر خودشان

«ایلیا، نقاش جوان»
فیلم مظلومی بود،
واقعا از هر دو سو
مورد تهاجم واقع
شد، هم از جانب
ارشاد، هم از جانب
تلویزیون. از جانب
ارشاد توقیف شد و
هیچ وقت به نمایش
در نیامد و از جانب
تلویزیون هم مجبور
به بازسازی دوباره
فیلم با بازیگران
جدید شدم که در
کمال حیرت همه
نسخه نگاتیو و بزنیتو
فیلم در میانه دفتر
تهیه کنندگان و
تلویزیون گم شد!
بنابراین اگر بخواهم
در یک جمله خلاصه
کنم: من از سینمای
کودک نرفتم،
سینمای کودک آن
زمان من را پس زد.

نداشتند. بنابراین تا آنجایی که من به یاد دارم و در عرصه سینمای کودک فعال بودم، این عرصه که می‌توانست به‌شدت هم به نوسازی و پویایی نوع آموزش با استفاده از ابزار مدرنی مثل سینما کمک کند و هم به ماندگاری سینمای کودک، یاری برساند، توسط این وزارتخانه به‌عنوان یکی از ارکان اصلی نزول و سقوط سینمای کودک در آن سال‌ها هدر رفت.

**تمام این مسائل باعث شده
سرمایه‌گذاران و اسپانسرها از حوزه
کودک فراری باشند، چون آن را کم‌سود
و پرریسک می‌دانند. چه ساز و کاری
می‌تواند این نگاه را تغییر دهد و سرمایه
را دوباره به این سمت جذب کند؟**

البته، سرمایه‌گذارها و اسپانسرها در شرایط کنونی کمتر رغبتی برای سرمایه‌گذاری در این عرصه دارند. شاید به دلیل اینکه این عرصه به رقبای جدیدی که در طول این سال‌ها به وجود آمدند و فضا را پر کردند و دریایی از نیازهای بچه‌ها و بی‌جای مخاطبین خود را زمینه‌سازی کردند، واگذار شده و عملاً در تأثیرگذاری بچان ناتوان باقی مانده و نتوانسته در این عرصه یک رقابت جدی داشته باشد. به همین دلیل هم هست که آن وجه شاخص بودن را که این سینما باید داشته باشد - تا مخاطب بخواهد برایش وجهی پرداخت کند و بیاید بنشیند و نمایش‌هایش را ببیند، به میزان زیادی سلب شده و نتوانسته هم‌پای بقیه ژانرهای سینمایی و سینمای بزرگسال از ظرفیت بالقوه خودش به خوبی استفاده کند. این هم باز از آن مواردی است که بار مضاعفی شده برای اینکه سینمای کودک برود به طرف ناتوان شدن و تبدیل شدن به یک سینمای مرده.

**کودک و نوجوان امروز در دنیایی سرشار
از سرگرمی‌های دیجیتال زندگی می‌کنند.
در چنین فضایی، سینما چه حرف تازه‌ای
برای او می‌تواند داشته باشد؟ آیا باید
تعریف تازه‌ای از «سینمای کودک»
ارائه شود؟**

صددرصد، من کاملاً معتقدم که این سینما برای اینکه بتواند در مقابل رقبای قدرتمندی که الان در فضای مجازی توانسته‌اند در همه زمینه‌ها ارتباط خودشان را با تماشاگران به خصوص با

